

Dziennik Urzędowy

ces. i król. Komendy Obwodowej w Piotrkowie.

2. Rocznik. Część IV.--Wydana i rozesłana dnia 1 czerwca 1916.

Treść: (26—36). 26.—Pożegnanie Jenerał Gubernatora Eryka br. Dillera z ludnością Jeneralnego Gubernatorstwa. 27.—Tworzenie oddziałów do robót drogowych i nad Wisłą. 28.—Zgłoszenia uprawnień górniczych i zabezpieczenie należytości kopalnianych. 29.—Wsparcia. 30.—Ogłaszanie dziennika urzędowego. 31.—Kwalifikacje rabinów. 32.—Kontrola nad obcymi. 33.—Wprowadzenie przepustek stwierdzających zdrowie koni. 34.—Ograniczenie ruchu wozowego w miejscowościach granicznych. 35.—Prowadzenie metryk. 36.—Sądowe zasądzenia za podbijanie cen.

Dodatek: Wyśledzenia.

26.

Pożegnanie Jenerał Gubernatora Eryka br. Dillera z ludnością Jeneralnego Gubernatorstwa.

Do Ludności Jeneralnego Gubernatorstwa!

Jego c. i k. Apostolska Mość, mój Najmiłociwszy Pan, raczył najlaskawiej zamianować mnie namiestnikiem Galicyi. Ustępuję przeto ze stanowiska jenerał-gubernatora.

Nie łatwo przychodzi mi opuścić ten kraj, do którego tak się przywiązałem.

Zarząd wojskowy starał się pod mojem kierownictwem według możliwości łagodzić w tym kraju skutki wojny, wspomagać w obecnych ciężkich czasach warstwę ludności, potrzebującą pomocy, jakoteż, o ile okoliczności na to pozwalają, sprowadzić na normalne tory gospodarcze i kulturalne życie tego kraju. Dalszy ciąg tej pracy składam z całym zaufaniem w ręce swego następcy.

Wielu z pomiędzy Was popierało mnie gorliwie i ofiarnie w pracy dla dobra publicznego. Tym wszystkim dziękuję za to w imieniu własnem i ogółu.

Powaga, zdolności i gorliwość, które przy tej wspólnej pracy u wielu obywateli kraju z radością stwierdziłem, pozwalają powziąć jak najlepsze nadzieje co do przyszłości tego kraju.

Dziękuję również całej ludności za jej prawie że bez wyjątku nienaganne zachowanie się.

Żegnaj Was zatem serdecznie i życzę temu krajowi błogosławieństwa Bożego; oby się pięknie rozwijał i doznał szczęśliwej przyszłości.

Lublin, 23. kwietnia 1916 r.

ERYK br. DILLER, w. r.

Jenerał Major.

Tworzenie oddziałów do robót drogowych i nad Wisłą.

W miesiącu maju, gdy wiosenne roboty polne będą na ogół ukończone, rozpocznie Zarząd wojskowy w obrębie Jen.-Gubernatorstwa większe roboty około budowy dróg i nad Wisłą.

Do tych robót będzie użyta wielka ilość robotników.

Zarząd wojskowy powoła tych robotników z pośród miejscowej ludności i utworzy z nich oddziały robotnicze.

Każdy z tych oddziałów będzie zajęty o ile możności w obrębie swojej gminy lub w jej pobliżu. Użycia poszczególnych oddziałów w innych obwodach Jeneralnego Gubernatorstwa nie da się jednakże wszędzie uniknąć. Zaznacza się jednak wyraźnie, że wszystkie oddziały robotnicze użyte zostaną wyłącznie w obrębie Jeneralnego Gubernatorstwa dla austr.-węg. obszaru okupowanego w Polsce.

Do robót pociągnię się w miarę potrzeby wszystkich zdolnych do pracy mężczyzn. Wyjątek stanowią jedynie ci, których Komendy obwodowe w myśl udzielonych im szczegółowych wskazówek uwolnią ze względu na ich zawód lub dla innych ważnych powodów.

W razie potrzeby będą zatrudnione także kobiety, o ile się do tego dobrowolnie zgłoszą.—Robotnicy będą odpowiednio wynagrodzeni i otrzymają stosowne pożywienie.

Zwraca się już teraz uwagę ludności na te zamierzone zarządzenia i na ich cel dlatego, aby nikt nie dawał wiary nieprawdziwym pogłoskom.

Ponieważ chodzi o roboty, które przyniosą znaczne korzyści gospodarcze całemu krajowi i przy których także każdy poszczególny robotnik będzie miał dostateczny zarobek, aby utrzymać siebie i swoją rodzinę, Zarząd wojskowy wyraża oczekiwanie, że wszyscy zdolni do pracy mężczyźni w dobrze zrozumianym własnym interesie zgłoszą się dobrowolnie do oddziałów robotniczych i unikną w ten sposób zarządzeń przymusowych. Zamierzone roboty są bowiem ze stanowiska wojskowego nieodzownie potrzebne i muszą być bezwarunkowo przeprowadzone.

Zarząd wojskowy spodziewa się, że nie będzie potrzebował użyć środków przymusowych.

Zgłoszenia uprawnień górniczych i zabezpieczenia należytości kopalnianych.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 7 lutego 1916.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany) co następuje:

§ 1.

Wszystkie uprawnienia (nadania) górnicze, nabyte przed wejściem w życie tego rozporządzenia, muszą być zgłoszone w c. i k. wojskowym urzędzie górniczym w Dąbrowie w przeciągu ośmiu tygodni po wejściu w życie tego rozporządzenia.

Na żądanie wojskowego urzędu górniczego należy w przeciągu przynajmniej czterotygodniowego terminu udowodnić posiadanie uprawnienia górniczego.

Jeżeli zgłoszenie przepisane w pierwszym ustępie nie nastąpi, albo jeżeli dowód przepisany w drugim ustępie nie będzie złożony, może wojskowy urząd górniczy pozbawić uprawnienia górniczego bez pretensji do odszkodowania.

§ 2.

Jeżeli należytości za prowadzenie ruchu kopalnianego nie zostaną na czas wpłacone, doręczy wojskowy urząd górniczy obowiązany do zapłaty pisemne upomnienie, w którym ustanowiony będzie nowy termin do wpłaty. Jeżeli zapłata nie nastąpi w przeciągu tego ostatniego terminu, może Naczelną Komendą armii pozbawić uprawnienia górniczego bez pretensji do odszkodowania.

§ 3.

Przekroczenia tego rozporządzenia, albo przepisu wydanego na podstawie tegoż, będzie—o ile nie podlegają surowszemu przepisowi karnemu—na wniosek wojskowego urzędu górniczego, komenda obwodowa karała grzywną do dziesięciu tysięcy koron, a w razie niemożności ściągnięcia grzywny, aresztem do jednego roku.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie 20 lutego 1916.

Arcyksiężę Fryderyk marszałek polny w. z.

W myśl dalszego rozkazu c. i k. Naczelnej Komendy Armii zauważa się, że wszystkie zgłoszenia odkrywki i podania o nadanie uprawnień górniczych skierowane do c. i k. wojskowego urzędu górniczego w Dąbrowie aż do dalszych zarządzeń pozostaną bez odpowiedzi.

W § 1 tego rozporządzenia przepisane zgłoszenia mają być wniesione na piśmie.

29.

W s p a r c i a.

Sprawa poborów pensyjnych czynnych funkcyjaryuszy i pensjonistów Państwa rosyjskiego, oraz zaopatrzenia wdów i sierot po tychże, jakoteż sprawa zasiłków dla pozostałych rodzin funkcyjaryuszy państwowych i rosyjskich żołnierzy została już ostatecznie unormowana przez c. i k. wojskowe General-Gubernatorstwo na podstawie zarządzenia naczelnego Wodza. Zarządzenie to, które ogłoszone w dziennikach rozporządzeń c. i k. zarządu wojskowego, zasługuje ze względu na swoje wielkie znaczenie dla szerokich warstw ludności na specjalną uwagę.

Władze wojskowe austro-węgierskie, załatwiając powyższą sprawę, przedsięwzięły akcyę ratunkową na szeroką skalę i okazały tem wyraźnie, że odczuwają i rozumieją położenie ludności tego kraju, który wskutek wypadków wojennych najwięcej ucierpiał.

Jednym z bardzo ważnych postanowień rzeczonego zarządzenia jest umożliwienie funkcyjaryuszom Państwa rosyjskiego uzyskania posad przy obecnym zarządzie, odpowiadających—o ile to możliwe—ich poprzednim zajęciom. Postanowienie to będzie miało szczególniejsze znaczenie dla byłych rosyjskich funkcyjaryuszy kolejowych.

Warunkiem uzyskania posady jest złożenie przez starającego się w myśl postanowień konwencji hagskiej z 18 października 1907 pisemnej deklaracyi, że powierzoną funkcyę będzie wypełniał sumiennie i uczciwie. Prośby o nadanie posad wraz z dowodami uzdolnienia i ostatnio pobieranej od Państwa rosyjskiego pensyi należy wnosić do c. i k. Komend obwodowych. Ci którzy posadę otrzymają, nie mogą starać się o otrzymanie zasiłku.

Rozróżnia się cztery kategorie osób, którym mogą być przyznane pobory pensyjne, względnie zasiłki na utrzymanie. Mogą je jednak otrzymać tylko ci, co do których dowodnie wykazaniem zostanie, iż nie mają innych dochodów wystarczających do utrzymania; urzędnicy, pensyoniści i wdowy muszą ponadto wykazać podstawę prawną do pobierania pensyi.

Do pierwszej kategorii należą wszyscy pozostali w kraju urzędnicy i służba, tak etatowi jak i nie etatowi. Pobory dla osób tej kategorii wynoszą połowę ostatnio od Państwa rosyjskiego pobieranej płacy bez dodatków.

Do drugiej kategorii należą pensyoniści, oficerowie, wdowy i sieroty po funkcyjaryuszach państwowych, oraz inwalidzi wojenni. Ci mogą otrzymać pełną od rządu ostatnio pobieraną płacę, jeśli nie przekraczała 10 rubli miesięcznie, względnie kwotę 20 koron przy dawniejszych poborach od 10 do 20 rubli miesięcznie, wreszcie połowę dawniejszej płacy, o ile ona przekraczała kwotę 20 rubli miesięcznie. W tej samej wysokości mogą być przyznane pobory także wszystkim tym wdowom, sierotom i inwalidom, którym Rząd rosyjski z powodu ewakuacyi nie mógł jeszcze wyznaczyć pensyi.

Do trzeciej kategorii należą pozostałe rodziny funkcyjaryuszy i sług państwowych, którzy wskutek zarządzanej ewakuacyi musieli wyjechać, o ile rodziny te nie pobierają innych zasiłków. Wysokość zasiłku w tym wypadku wynosi 60 hal. dziennie dla osób żyjących we wspólności domowej, a liczących ponad 5 lat życia; 30 hal. dziennie dla dzieci niżej 5 lat życia,

wreszcie 1 Kor. dziennie dla osób pojedynczych, nieżyjących w związku rodzinnym. Ogólna miesięczna suma zasiłków jednej rodziny nie może jednak przekraczać 45 koron, ani nie może być wyższą niż dotychczasowa płaca osoby utrzymującej rodzinę.

Do czwartej kategorii należą rodziny rosyjskich żołnierzy. Wysokość zasiłku wynosi w tym wypadku 40 hal. dziennie dla osób pojedynczych, nie żyjących w związku rodzinnym, oraz dla osób żyjących we wspólności domowej, a liczących ponad 5 lat życia, zaś 20 hal. dziennie, dla dzieci niżej lat pięciu. Ogólna suma zasiłków pobieranych miesięcznie przez jedną rodzinę nie może przekraczać kwoty 30 Koron, ani dawniejszych dochodów osoby utrzymującej rodzinę.

W niektórych warstwach ludności rozszerzone jest mniemanie, że zasiłki te udziela Rząd rosyjski za pośrednictwem Rządu austriacko-węgierskiego. Mniemanie to z gruntu fałszywe, mogło powstać między tą warstwą ludności, która przyjmuje bezkrytycznie każdą złośliwie rozsiewaną pogłoskę.

Jasną jest rzeczą, że wszystkie te pobory i zasiłki udzielane są z funduszków rządu austriacko-węgierskiego i to z własnej inicjatywy c. i k. zarządu wojskowego.

30.

Ogłaszanie treści dzienników urzędowych.

Do wszystkich wójtów i sołtysów.

Okazuje się, że nie wszyscy wójci i sołtysi znają rozporządzenia dziennika urzędowego względnie, że się do nich nie stosują w dostatecznej mierze; zwraca się przeto raz jeszcze uwagę na to, że niezajomość postanowień nikogo nie usprawiedliwia i że nie stosowanie się do rozporządzeń, dotyczących się ogółu, naraża zupełnie niewinną ludność na kary.

Wszyscy wójci i sołtysi obowiązani są przeto przeczytać każdy numer dziennika urzędowego bezzwłocznie po otrzymaniu go, względnie o ile sami czytać nie umieją, dać sobie odczytać, nadto obowiązani są natychmiast ogłosić wszystkie postanowienia dotyczące ogółu.

Każde nieprzestrzeganie tego zarządzenia będzie karane. Komendy posterunków żandarmerji i straże skarbowe mają o zaniedbanju tego obowiązku natychmiast donieść c. i k. komendzie obwodowej.

31.

Kwalifikacye rabinów.

Do wszystkich wójtów tutejszego obwodu.

Ponieważ z kół żydowskich, a w szczególności z kół rabinackich częstokroć słyhać skargi, że osoby niepowołane, nie posiadające odpowiednich kwalifikacyi wykonywują funkcye rytualne, przeto poleca Komenda obwodowa wójtom, aby w tym względzie wykonywali szczególny i surowy nadzór.

Od osób, które urząd rabinów już piastują, jakoteż od takich które urząd taki obejmują, należy zażądać odnośnych legitymacyi. W wypadkach wątpliwych należy zwrócić się o rozstrzygnięcie do c. i k. Komendy obwodowej.

32.

Kontrola nad obcymi.

Do wszystkich panów wójtów tutejszego obwodu.

Zważywszy, że się okazała konieczność ścisłej kontroli nad obcymi, którzy czasowo przebywają w pojedynczych gminach, c. i k. Komenda obwodowa zleca p. wójtom, aby nałóżyli na sołtysów obowiązek przedkładania pod ich własną odpowiedzialnością co 10 dni urzędowi gminnemu dokładnych informacji co do tych osób.

Panowie wójci są obowiązani uzyskane w ten sposób informacje udzielić bezzwłocznie do wiadomości c. i k. Komendom posterunków żandarmerji.

33.**Wprowadzenie przepustek stwierdzających zdrowie koni.**

Celem powstrzymania szerzenia się zaraźliwych chorób zwierzęcych, zarządza się w myśl reskryptu Wojskowego Naczelnego Zarządu gubernialnego w Lublinie z 8 marca 1916, L. 5500 co następuje:

Każdy zaprzężony wóz jak również każdy koń, który ma przekroczyć granicę gminy musi być kryty przepustką.

Przepustka ta wystawiona w języku krajowym ma brzmieć:

«Potwierdzam, iż zagroda (stajnia) właściciela koni (a) wolna jest od zaraźliwych chorób końskich.»

Przepustki takie podpisane i zaopatrzone pieczęcią mają wydawać urzędy gminne bezpłatnie.

Za prawdziwość poświadczenia odpowiedzialnym jest i podlega karze wystawiający przepustkę, jeśli choćby tylko z niedbalstwa stwierdził nieprawdę.

Wozy i konie bez przepustki mają być poddane kontumacyi, a właściciele koni karani grzywną lub aresztem po myśli Rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 19 sierpnia 1905, № 30.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

34.**Ograniczenie ruchu towarowego w miejscowościach granicznych.**

W porozumieniu z Komendą obwodową w Opocznie ogranicza się ruch towarowy z tym obwodem w przestrzeni Białobrzegi—Sulejów jedynie na punkt graniczny na drodze Paradyż—Sulejów. Na południe od miejscowości Sulejów nie ogranicza się zupełnie komunikacji z obwodem Opoczno.

35.**Prowadzenie metryk.**

Zwraca się uwagę urzędów i organów powołanych do prowadzenia metryk chrztu, (urodzenia), małżeństw i śmierci, że metryki te mają być prowadzone w 2 egzemplarzach, t. z. że wszystkie zdarzające się wypadki urodzeń, małżeństw i śmierci mają być w każdej z tych metryk wpisane.

Jeden egzemplarz metryki przeznaczony na większą ilość lat musi być oprawiony i przez c. i k. Komendę popaginowany; drugi egzemplarz ma przedstawiać zwyczajnie zeszyty i na jeden rok wystarczający zeszyt. Z końcem każdego roku należy ten zeszyt zakończyć, zaopatrzyć potwierdzeniem, że egzemplarz ten jest zupełnie zgodny z główną księgą metryk oraz stampilią urzędową i podpisem prowadzącego metryki, a następnie albo osobiście wręczyć, albo jako urzędowe pismo polecone c. i k. Komendzie obwodowej w Piotrkowie przesłać.

Zarządzenie to ważnem jest od 1. stycznia 1916. W razie potrzeby należy natychmiast metryk i druków w tut. c. i k. Komendzie zażądać.

Metryki dla członków wyznania augsburskiego i helweckiego należy prowadzić w ten sam sposób, jak to jest przepisane dla wyznania rzymsko-katolickiego.

36.**Sądowe zasądzenia za podbijanie cen.**

Wyrokami delegowanego sędziego pokoju zostali za występki podbijania cen zasądzeni:

- 1) Mindla Berger na karę aresztu przez 2 tygodnie.
- 2) Jankiel Radoszycki i Brucha Byczkowska na karę aresztu po 3 dni.
- 3) Helena Schwarzberg na karę pieniężną w kwocie 100 K. względnie na karę aresztu przez 2 tygodnie.

4) Maryem Estera Steinberg na karę aresztu przez 2 tygodnie, a Szyja Steinberg na karę aresztu przez 7 dni.

5) Dwojra Baran na karę aresztu przez 5 dni.

Zostało mianowicie stwierdzonem:

1) że Mindla Berger 1 f. ros. mydła, którego koszt własny wynosił 31 kop. sprzedała za 1 K. 35 h.

2) że Jankiel Radoszycki odmówił sprzedania mydła, chociaż je miał na składzie.

3) że Brucha Byczkowska sprzedała 2 f. mydła, którego koszt własny 75 kop. wynosił, za 95 kop.

4) że Helena Szwarzberg sprzedała 1 f. cukru, którego koszt własny wynosił 46 hal. za 37 kop.

5) że Maryem Estera Steinberg i Szyja Steinberg sprzedały naftę po 1 K 92 h. za liter, a cukier po 79 hal. za funt chociaż koszt własny nafty wynosił około 80 hal. za liter, a cukru 48 h. za funt.

6) że Dwojra Baran w lutym 1916 nie chciała sprzedać cukru za zaproponowaną cenę 30 h. za $\frac{1}{2}$ f. chociaż cukier na składzie miała.

C. i k. Komendant obwodu

JULIUS SCHNEIDER, m. p.

Oberstleutnant.

WYŚLEDZENIA.

E. N. 871/16.

Lansturmiasta **Józef Pawełek** z 100 pułku piechoty urodzony i przynależny do Morawskiej Ostrawy, lat 25, rzymsko-katolickiego wyznania, stanu wolnego, palacz, umiejący pisać i czytać po polsku, asenterowany w r. 1915, bez zasług i orderów, zobowiązany artykułami wojennymi. (Opis osoby nieznany) zbiegł eskortie, która go miała odstawić z Wiednia do kompanii w Piotrkowie, a to w ten sposób, iż wyskoczył z jadącego pociągu między stacyami kolejowymi Möseszdorfu i Hruszau, i dotychczas go niema.

Pawełka ściga się jako dezertera i uprasza się wszystkie władze wojskowe i cywilne jakoteż straże bezpieczeństwa aby go śledziły i w razie przytrzymania odstawiły do najbliższego sądu wojskowego.

Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej w Piotrkowie.

E. N. 893/16.

Arnold Krzywán urodzony w roku 1888 w Witkowicach powiat Morawska Ostrawa na Morawach, przynależny do Oderfurtu, pow. Morawska Ostrawa, inżynier, obowiązany do służby w pospolitem ruszeniu, musztrowany w r. 1915, bez zasług i orderów, syn Wilhelma i Jadwigi Krzywán urodz. z domu Jakóbek, uczęszczał do szkoły elementarnej, umie czytać i pisać, zobowiązany artykułami wojennymi. (Opis osoby nieznany) uznany przy mustrze w Kolonii dnia 7. lipca 1915, a jako zdolny do służby w pospolitem ruszeniu, nie zgłosił się dotychczas do służby.

Krzywana ściga się za zbrodnię nie usłuchania wojskowego rozkazu stawienia się stosownie do § 4. ust. z dnia 28. czerwca 1890 D. u. p. № 137 i uprasza się wszystkie władze wojskowe, cywilne i straże bezpieczeństwa aby wdrożyły dokładne poszukiwanie za tegoż miejscem pobytu i w razie przytrzymania oddały go najbliższemu sądowi wojskowemu.

Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej w Piotrkowie.

